

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1932 kl. 11 f. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 21, i anledning av väckt motion, I: 103, om obligatorisk märkning av vissa importvaror.

I en i första kammaren väckt och till dess *andra* tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 103, har herr *Lindgren* m. fl. hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t på därom gjord framställning måtte i fråga om sådana varuslag, för vilka den begärda åtgärden befinnes erforderlig och lämplig, förordna, att dylik vara icke må från utrikes ort till riket införas för försäljning med mindre den är försedd med tydlig ursprungsbeteckning eller särskilt importmärke.

Beträffande motivering får utskottet hänvisa till motionen.

En likalydande motion har väckts i andra kammaren (II: 146). Över denna motion hava yttranden avgivits av kommerskollegium, generaltullstyrelsen och Sveriges industriförbund. Dessa yttranden återfinnas såsom bilagor vid detta utlåtande.

*Yttranden
över likaly-
dande motion
i andra
kammaren.*

Beträffande nu gällande bestämmelser i fråga om utmärkande av importvarors ursprung får utskottet hänvisa till den redogörelse, som härom lämnats av generaltullstyrelsen i dess berörda yttrande.

*Gällande lag-
stiftning på
området.*

Genom motioner vid 1922 (II: 89), 1923 (I: 114 och II: 166) och 1926 (II: 204) års riksdagar har frågan om obligatorisk märkning vid import av en del utländska industrialster (vissa metallmanufakturvaror, guld-, silver- och nysilverarbeten samt handskar), i och för angivande av deras utländska ursprung, varit föremål för övervägande inom riksdagen. Nämnade motioner blevo emellertid av riksdagen avslagna under hänvisning till att frågan om importmärkning i hela dess utsträckning vore föremål för utredning i anledning av en av Sveriges industriförbund den 10 mars 1922 till Kungl. Maj:t ingiven framställning. De i motionerna åsyftade importmärkningsåtgärderna å vissa däri angivna varuslag kunde sålunda förväntas bliva underkastade prövning i ett vidare sammanhang.

*Frågas
tidigare
behandling.*

Enligt vad utskottet inhämtat har genom vissa, delvis oförutsedda om-

ständigheter det i anledning av industriförbundets initiativ igångsatta utredningsarbetet blivit fördröjt, men, ej minst med hänsyn till den ökade aktualitet, frågan erhållit på grund av det ändrade tidsläget, sedermera återupptagits. Genom remiss i mars månad innevarande år har Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium och generaltullstyrelsen att gemensamt avgiva utlåtande över en inom handelsdepartementet verkställd utredning rörande obligatorisk märkning av vissa till riket införda industrivaror samt att i samband därmed inkomma med förslag till de författningsbestämmelser, som i ämnet kunde anses erforderliga.

Utskottet. Utskottet ansluter sig till de synpunkter och önskemål, vilka tagit sig uttryck i Sveriges industriförbunds här närslutna yttrande, och anser det vara av vikt att påskynda det sedan länge pågående utredningsarbetet. Under nu rådande förhållanden synes den inhemska produktionen vara i behov av alla åtgärder, som äro ägnade att minska de svårigheter, varmed den har att kämpa.

Under åberopande av den omförmälda utredningen samt vad utskottet ovan anfört, får utskottet i anledning av motionen I: 103 hemställa,

att första kammaren för sin del ville besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att den i motionen omhandlade utredningen rörande märkning av vissa importvaror måtte snarast slutföras och att Kungl. Maj:t därefter ville vidtaga de åtgärder i motionens syfte, som kunna finnas vara lämpliga.

Stockholm den 28 april 1932.

På utskottets vägnar:

A. J. GRANSTRÖM.

Närvarande vid beslutets fattande: herrar *Granström, Larsén, Berling, Valfrid Eriksson, Bengtsson, Anton Pettersson*, Hjalmarsson* och *Nordborg**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Berling* och *Hjalmarsson*.

Bilaga 1.

Till riksdagens andra kammarens femte tillfälliga utskott.

Genom remiss den 19 februari 1932 har Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium att till riksdagens andra kammarens femte tillfälliga utskott avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt och till utskottet hänvisad motion nr 146 av herr Leffler m. fl. angående skyldighet att å för försäljning till riket införda varor i vissa fall anbringa tydlig ursprungsbeteckning eller särskilt importmärke. Motionen är likalydande med motion i första kammaren nr 103 av herr Lindgren m. fl. om obligatorisk märkning av vissa importvaror.

Med anledning härav får kommerskollegium anföra följande.

Genom remiss den 24 mars 1932 har Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium och generaltullstyrelsen att gemensamt avgiva utlåtande över en inom handelsdepartementet verkställd utredning rörande obligatorisk märkning av vissa till riket införda industrivaror samt att i samband därmed inkomma med förslag till de författningsbestämmelser, som i ämnet må anses erforderliga.

Den åtgärd från Kungl. Maj:ts sida, varom riksdagen enligt den remitterade motionens hemställan skulle anhålla, befinner sig alltså redan under övervägande inom vederbörande departement.

Vid sådant förhållande synes en riksdagens skrivelse i ämnet för närvarande icke vara erforderlig.

RAGNAR SOHLMAN.

G. HOLMBERGER.

/Hugo Wennerholm.

Bilaga 2.

Till riksdagens andra kammarens femte tillfälliga utskott.

Med anledning av en utav Eder gjord framställning har Kungl. Maj:t den 19 februari 1932 anbefallt generaltullstyrelsen att avgiva och senast den 15 mars 1932 till Eder överlämna yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 146, angående skyldighet att å för försäljning till riket införda varor i vissa fall anbringa tydlig ursprungsbeteckning eller särskilt importmärke.

Innan styrelsen går att fullgöra denna befallning, torde styrelsen få i korthet erinra om nu gällande bestämmelser i fråga om utmärkande av importvarors ursprung.

Enligt lag den 4 juni 1913 (nr 159) må vara, därå finnes anbragt beteckning, som giver varan sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige, icke från utrikes ort hit till riket införas för försäljning. Detta förbud äger icke tillämpning i vissa närmare angivna fall, däribland det, att jämte den svenska ursprungsbeteckningen å varan finnes på tydligt,

lätt i ögonen fallande och varaktigt sätt angivet, att varan är av utländskt ursprung. Förbudet gäller även i det fall, att den oriktiga ursprungsbe-teckningen är anbragt å emballage, i vilket varan vid införseln förvaras, såvida emballaget är sådant, att varan är avsedd att däri hållas till salu. Under vissa förutsättningar och villkor må den oriktiga ursprungsbe-teckningen kunna utplånas eller utländsk ursprungsbe-teckning åsättas varan efter införseln men innan varan utlämnas från tullverket.

För införsel av vara, därå beteckning, som giver varan sken av att vara av svenskt ursprung, icke finnes, utgör alltså enligt nämnda lag från- varon av utländsk ursprungsbe-teckning icke något hinder. I lag den 9 oktober 1914 (nr 422) är emellertid vid straffpåföljd förbudet ej mindre att å utländsk vara, som är avsedd för försäljning, eller å varans försälj- ningsemballage här i riket anbringa svensk ursprungsbe-teckning än även att här i riket hålla till salu sålunda betecknad utländsk vara, allt för så vitt den svenska ursprungsbe-teckningen anbragts i avsikt att vilseleda i fråga om varans ursprung. Icke heller nu ifrågavarande förbud är till- lämpligt, då jämte den svenska ursprungsbe-teckningen å varan finnes be- teckning, som angiver varans utländska ursprung.

Beträffande ett antal olika varuslag, huvudsakligen alster av lanthus- hållning, äro i särskilda författningar föreskrifter meddelade rörande det sätt, varpå vid införsel till riket av sådana varor deras utländska ursprung skall vara angivet. I vissa av dessa författningar äro tillika bestämmel- ser meddelade om utmärkande av det utländska ursprunget vid handel inom riket med respektive varuslag. Såsom exempel å dylika varor må nämnas vissa slag av frö, havre, hönsägg, smör, köttvaror och djurfett samt margarin, margarinost, konstister och skodon. Vidare må erinras, att för närvarande till behandling föreligger ett av jordbruksutredningen avgivet betänkande rörande ursprungsbe-teckning å vissa slag av impor- terade lantmanna- och trädgårdsprodukter samt fisk ävensom i anslut- ning härtill utarbetade författningsförslag.

I förevarande motion yrkas, att Riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t göra framställning i syfte att bestämmelser, likartade med de nu senast omnämnda, måtte meddelas i fråga om andra sådana varor, som, enligt vad verkställd utredning utvisade, icke borde få införas till riket för för- säljning, med mindre de vore försedda med tydlig ursprungsbe-teckning eller särskilt importmärke. Av motiveringen synes framgå, att enligt mo- tionärernas avsikt dylik utredning och vederbörligt beslut i anledning av denna skulle, till vinnande av resultat snarast möjligt i fråga om varor, för vilka behovet av ursprungsbe-teckning ansåges särskilt trängande, ske från fall till fall efter framställning från intresserat håll. Ett dylikt till- vägagångssätt kan emellertid generaltullstyrelsen, som i frågans nuva- rande läge anser sig icke böra ingå på de skäl, vilka kunna anföras för och emot ändamålsenligheten av de utav motionärerna ifrågasatta åtgär- derna, för sin del icke förorda. Det samband, vari olika industri- och fabrikationsgrenar — motionen synes åsyfta huvudsakligen industrialster — ofta stå till varandra, nödvändiggör enligt styrelsens mening, att ut- redning av frågan i hela dess omfattning sker i ett sammanhang. Den allsidiga belysning av problemet, som torde erfordras för detsamma lös- ning, synes styrelsen icke kunna vinnas på annat sätt. Liksom i fråga om ovan omförmälda produkter av lanthushållning lära för övrigt även be- träffande nu ifrågavarande industrialster särskilda bestämmelser i många

fall bliva erforderliga för handeln med desamma, ett förhållande, som synes ägnat att i sin mån understryka önskvärdheten av en allsidig utredning.

Generaltullstyrelsen får alltså såsom sin mening uttala, att för den händelse bestämmelser i den av motionärerna åsyftade riktning anses böra komma till stånd, dessa böra föregås av en allsidig utredning av frågan i hela dess omfattning.

Stockholm den 1 mars 1932.

KUNGL. GENERALTULLSTYRELSEN.

NILS WOHLIN.

/ Hilding Lindberg.

Bilaga 3.

Till andra kammarens femte tillfälliga utskott.

I skrivelse den 9 innevarande februari har andra kammarens femte tillfälliga utskott anhängit om Sveriges industriförbunds yttrande över en av Herr Lindgren m. fl. i första kammaren och Herr Leffler m. fl. i andra kammaren väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utfärdande av bestämmelser rörande märkning av vissa importvaror, och får industriförbundet med anledning härav äran anföra följande.

Såsom i motionen omnämnes, har industriförbundet redan den 10 mars 1922 avlåtit en skrivelse till Kungl. Maj:t i förevarande ämne, vari hemställdes,

dels att vissa efter utredning fastställda varuslag ej måtte få från utrikes ort till riket införas med mindre varorna vore försedda med tydlig ursprungsbeteckning eller särskilt importmärke anbringat på ett i ögonen fallande sätt enligt fastställda grunder,

dels även att förbud måtte utfärdas mot saluhållande av dylik utländsk vara, å vilken berörda beteckning eller märke icke funnes åsatt.

Förbundet anser att de omständigheter, som föranledde avlåtandet av sagda skrivelse fortfarande göra sig gällande. Särskilt i betraktande av den goda kvalitet, som svenska fabrikat i regel äga, synes det vara ett allmänhetens intresse att, där så lämpligen kan ske, åtgärder vidtagas i syfte att köparna på ett enkelt sätt må kunna förvissa sig om att en vara är importerad eller ej. Det ifrågasatta statsingripandet är vidare, enligt förbundets uppfattning, ett önskvärt komplement till den propaganda för svenska varor, som under senare tid alltmera intensivt bedrivits. Såsom framgår av motionen hava också i ett flertal länder under senare åren införts i vissa fall långt gående föreskrifter om märkning av importvaror.

Vad angår utväljandet av de varuslag, som skulle komma i fråga för märkningsförfarandet, anser förbundet det av motionärerna anvisade tillvägagångssättet ändamålsenligt och vill härtill endast betona angelägenheten av att förundersökningarna bedrivs på sådant sätt, att märkningsbestämmelser snarast möjligt måtte kunna utfärdas för sådana varu-

slag, beträffande vilka någon tveksamhet icke föreligger ang. lämpligheten av den föreslagna åtgärden, varefter allt efter utredningens gång andra varuslag efter hand kunna inrangeras bland de märkningspliktiga.

Förbundet har med tillfredsställelse erfarit, att inom kungl. handelsdepartementet frågan om utfärdande av bestämmelser för märkning av vissa utländska varor under senaste tiden gjorts till föremål för förnyad utredning, och att resultatet av undersökningen torde snart föreligga.

I anledning av vad sålunda anförts får förbundet tillstyrka bifall till motionen i fråga.

Stockholm den 12 mars 1932.

SVERIGES INDUSTRIFÖRBUND.

VILHELM LUNDAVIK.

/ *Gustaf Settergren.*